

FOLK OG LAND

LØSSALG 1 KRONE

NR. 21 — 16. ÅRGANG

LØRDAG 28. OKTOBER 1967

ÅPENT BREV TIL AASE LIONÆS:

Vedrørende norske anklager mot Hellas

FRA HARRY LINDSTRØM

Har hun noe å svare?

I
Jeg har med stigende under-
ring fulgt med i de aksjoner
som særlig norske politikere
sammen med kolleger fra
andre skandinaviske land har
satt i gang mot den nåværen-
de regjering i Hellas. Her i
vårt land har så å si en sam-
let prese deltatt i aksjonene,
og det har vært nesten umu-
lig for den alminnelige mann
og kvinne å få vite hva som
egentlig foregikk i Hellas i
tiden forut for 21. april 1967,
i tiden omkring denne dag,
samt hva som foregår i dag.
Man er i dag vitne til hvor-
ledes norske politikere ypper
til strid i internasjonal måle-
stokk. Målet kan neppe være
noe annet enn å få satt i
gang borgerkrig i Hellas. Det
er tilstrekkelig langt borte
fra kongeriket Norge, slik at
ansvarsfølelsen ikke blir så
ille berørt.

For meg har så vel norske
politikere som det norske folk
til stadighet gitt uttrykk for
en feighet som sjelden fore-
kommer hos andre folk. Nep-
pe i noe annet land er mob-
vesenet så utbredt som hos
oss og kvegdommen blant
mennesker så smertefritt
gjennomført.

Vi nordmenn har en for-
underlig tendens til å blande
oss opp i andre folks in-
terne forhold. Vi er så frami-
frå demokratiske. Vi har sli-
ke patentløsninger på alle
problemer at det er rent sør-
gelig at man ikke i større

Det offisielle Norge trodde og håpet vel at den tid-
ligere byråsjef i Industridepartementet Harry Lind-
strøm skulle være fullstendig tilintetgjort og mål-
bunden etter dømmelsen. Men der har de nok
blitt sørgelig skuffet. For Rocambole var ikke død!
Bortsett fra den lange rekke av injuriersøksmål han
fremdeles har gående mot aviser som deltok i hetsen
mot ham og preparerte folkemeningen, har han sendt
en lang skrivelse til riksadvokaten med sterke anklager
og har rettet flere henvendelser til ombudsmannen.

I et brev til stortingsrepresentant og Hellasfarer
Aase Lionæs av 30. september sistl. skriver Lind-
strøm bl. a.:

«Dette brev er skrevet på norsk, tysk, engelsk og
fransk. Det er videre oversatt til gresk. Det vil bli
sendt til Europarådets medlemmer og dessuten til
andre menn og kvinner i dette og fremmede land,
som er interessert i en faktisk fremstilling av forhold
som er søkt holdt skjult gjennom lange tider. Det er
nå på tide at de rettsløse i dette land får den hjelp
de skal ha som mennesker — av nettopp Europakom-
misjonen for menneskerettigheter.»

Da dette blads redaktør både har mottatt gjenpart
av Lindstrøms brev og dessuten — i likhet med så
mange av bladets lesere — også tilhører den store
gruppe av rettsløse i forbindelse med det såkalte
landssvikoppgjør, finner vi det rimelig at FOLK OG
LAND medvirker til å gjøre Lindstrøms synspunkter
kjent i størst mulig omfang. En annen grunn er at vi
— som før skrevet — er av den oppfatning at hele
Lindstrømsaken har fått en skandaløs behandling både
av påtalemyndighet og av rettsinstanser og at det påny
er dokumentert at det iallfall ikke hersker likhet for
loven i dette land etter at lov og rett ble trådt under
fot i årene fra 1945 og utover.

Vi offentliggjør derfor — etter å ha fått hans til-
latelse — Harry Lindstrøms brev til Aase Lionæs
i sin helhet — bortsett da fra bilagene som er for
omfattende til at vi kan gå løs på dem. Mellomtit-
lene er satt av oss. Da brevet er meget langt får vi
ikke plass til det i ett nummer av FOLK OG LAND,
men her kommer iallfall første del:

utstrekning bruker represen-
tanten for dette vise folk til
å løse verdensproblemen.
Det er bare når 6—8 sigøyne-
re kommer til Norge at rase-
problemet er umulig å løse.

Hvorfor denne forskjell?

For en tid siden opplevet
vi en norsk deltagelse i en
straffesak i Syd-Afrika, som

var bemerkelsesverdig. En
borger av det landet ved navn
Abram Fischer var tiltalt for
15 forbrytelser etter det lan-
dets lover. 9 av forbrytelsene
gjaldt statens sikkerhet. Den
syd-afrikanske borger ble
dømt til livsvarig feng-
sel.

Nå våknet den norske opi-
(Forts. side 6)

SIEGFRIED:

Hans prektighet broder Einar

Som likevel lot dødsdommer eksekverer med god samvittighet

Rolf Gerhardsen: Einar Gerhardsen
som en bror ser ham. Aschehoug.

Som våre lesere kanskje vil erindre omtalte en inn-
sender i vårt blad for noen
tid siden en forhånds presse-
melding som var sendt ut om
den bok Rolf Gerhardsen
hadde skrevet om sin bror
Einar. Det het i den for-
håndsmeldin at «den ves-
sentlige del av denne boks
materiale hentes fra hem-
melighetsstemplede regje-
ringsprotokoller som idag er
i Gerhardsens eie». Innsen-
deren heftet seg ved dette at
hemmelighetsstemplede of-
fentlige dokumenter kunne
være i privatfolks besiddelse
og det var det naturligvis all-
tulig grunn til.

Imidlertid foreligger boken
nå og den som vil lete etter

slike «hemmeligheter» får
sannelig lete lenge. Men det
var vel kanskje nødvendig å
niffe om boken litt på for-
hånd for sannelig var det lite
stoff av offentlig interesse i
den!

Det som slo oss med en
gang var dette at både redak-
tør Rolf i ARBEIDERBLA-
DET og «bror min» tydeligvis
vil ha både i pose og sekk.
På den ene side er de de
trauste og klassebevisste ar-
beidergutter fra Oslo, men
på den annen side får vi både
i bilder og tekst vite at det
nærmest må ha vært et u-
lykkestilfelle dette at de var
slike arbeidergutter siden av-
stamningen var helt anner-
(Forts. side 2)

Rolf Gerhardsen og «bror min», som så riktig from ut som gutt

Vedrørende norske anklager

(Forts. fra side 1.)

nion. I dagspressen kunne man lese opprop undertegnet av universitetsprofessorer, og den første undertegner var sogar vårt lands høyesterettsjustitiarius Terje Wold. På Universitetsplassen kunne man være vitne til en masseopptreden for å få samlet underskrifter til protest mot den dom som var avsagt av Syd-Afrikas høyere domstoler.

Omtrent på samme tid hendte det noe i Ghana, et land som ikke ligger så langt borte fra Norge som Syd-Afrika. En tysk journalist ved navn Lotz Herold var kommet til Ghana fra Nigeria. Han hadde gyldig pass og visum. Han bragte imidlertid med seg:

Ghaniske £ 15 = kr. 300, samt et brev fra en ghanisk politiker til dennes sønn.

Den tyske journalist hadde dermed forbrutt seg mot det ghaniske demokratis lover og han ble stillet for retten. Anklageren la ned påstand om 75 års fengsel. Den tyske journalist ble dømt til 40 års fengsel.

Det bemerkelsesverdige er at ingen norsk høyesterettsjustitiarius skrev under noen protest. Ingen professor i rettsvitenskap protesterte. Den tyske journalist ble ikke nevnt med et ord i den norske presse og ingen protestanter opptrådte i den anledning.

Hva er nå forklaringen på, fru Lionæs, at De ikke protesterte? Her var det rikelig anledning til å fortelle et av de nye demokratier hva rett var og hvorledes menneskerettighetene skulle aktes. Men De forble også taus.

Er forklaringen den ene at vår harme og kritiske sans — sammen med vår vilje og evne til å protestere — er proporsjonal med femtepotens av avstanden i meter fra det sted hvor uretten skjer? Dersom det er riktig, kan jeg godt skjønnse aksjonen mot Hellas, idet dette land ligger oss nærmere i avstand enn Ghana, men da stemmer ikke det med vår aksjon mot Syd-Afrika.

Man hadde ikke gjort terrorveldet i Ghana noen urett, om man også hadde fortalt vår unge verden hva som hadde foregått i det landet i demokratiet og folkets navn.

Hva kostet det?

Det har også forundret meg hva norske parlamentarikere kan interessere seg for. Vi har så mange uløste oppgaver i vårt eget land at hver eneste politiker, og særlig de som er fastlønt på Stortinget,

har mer enn nok å ta seg til uten å måtte reise til Hellas. Jeg skulle forevrig gjerne vite svaret på disse spørsmål.

1. Hva kostet tilsammen den reise som de norske parlamentarikere foretok til Hellas, og hvor De også deltok?
2. Hvem har betalt disse utgifter?

Litt etter litt har det gått opp for meg at de norske og også de skandinaviske parlamentarikeres interesse for andre lands parlamentarikere må ha en spesiell grunn. Det er forbausende at disse parlamentarikere ikke interesserer seg synderlig for andre mennesker som måtte være ulovlig fengslet. Det er parlamentarikerne som har interesse. Det er likesom ord-sproget lyder: **Parlamentarikerne i alle land foren eder.**

Ligger det økonomiske årsaker bak? Det gjelder å berge levebrødet for parlamentarikerne i Hellas, og dersom det skulle lykkes å få ryddet opp i parlamentarikerveldet i dette landet, kunne man risikere at andre land fulgte eksemplet. La oss derfor se litt på hvorledes disse parlamentarikerne er lønnet:

En stortingsrepresentant i Norge er lønnet slik:

1. Fast lønn kr. 49 000 pr. år.
2. Dertil kommer:

a. **Dietgodtgjørelse:** Kr. 60 pr. dag for de som har bopel utenfor Oslo. Kr. 30 pr. dag for de som har bopel i Oslo.

b. **Godtgjørelse for Stortingets presidenter og medlemmer av komitéer som møtes mellom sesjonene.** Kr. 75 pr. dag for de som har bopel utenfor Oslo. Kr. 60 pr. dag for de som har bopel i Oslo.

c. **Medlemmer av stortingskomitéer som foretar reiser mellom sesjonene tilkommer under komitéesamværet:** Arbeidsodtgjørelse pr. dag kr. 50. Kost- og reiseodtgjørelse etter regning.

I Hellas er forholdet at representantene har:

- a. Fast årlig godtgjørelse ca. kr. 72 000.
- b. Dietgodtgjørelse.
- c. Provisioner når de «fikset» en konsesjon.
- d. Fri telegram-, porto og telefonutgifter.

Et år var gjennomsnittsforsendelsen av brev 15337 pr. representant i løpet av et år.

«Der Spiegel» har i sitt nr. 21 for 1967 opplyst at det

greske parlament kostet det «greske folk ca. kr. 600 000 000 — seks hundre millioner kroner pr. år.

Videre opplyser «Der Spiegel» i samme nummer om det greske parlament:

- a. I dette parlament satt det 165 jurister.
- b. Til tross for at den overveiende del av befolkningen lever av landbruket, satt det i det greske parlament ikke en eneste bonde, men 11 godseiere.
- c. Det satt heller ingen arbeidere i det greske parlament.

Fru Lionæs: De som skal representere arbeiderne i vårt land, har De noen gang fortalt dem at i det parlament i Athen som De så gjerne vil gjenopplive, var det ikke en eneste bonde og ikke en eneste arbeider? Har De fortalt Deres arbeidere at parlamentarikerne i Athen hadde som største inntekt de provisjoner de fikk når de «fikset» en konsesjon, og at særlig bensinstasjoner og bilserviceverksteder var yndede objekter for parlamentarikerne i Athen? Har De noen gang fortalt Deres arbeidere dette?

Har De undersøkt, fru Lionæs, hva George Papandreaou gjorde da han fikk makten i landet. Han øket lønnen for parlamentsmedlemmene 100 pst.

Er forklaringen på Deres og andre parlamentarikeres store interesse for det tidligere system i Hellas og parlamentet i Athen, at De og Deres kolleger vil holde sammen under mottoet «Parlamentariker aller Länder vereintigt euch», eller «Parlamentariker i alle land foren eder»? Systemet, levebrødet og lønjen skal bevares, koste hva det koste vil.

Denne gang var det opprydning i parlamentet i Athen. En annen gang blir det opprydning et annet sted. Man kan aldri vite.

Det vil være åpenbart for alle og enhver at de godtgjørelser, som er fastsatt for norske parlamentarikere — og var fastsatt for greske parlamentsmedlemmer, var godtgjørelser som lå vesentlig over de lønninger som ellers ydes i disse land. Om en sak kunne såvel de norske parlamentarikere som de greske enes, nemlig fastsettelse av egen godtgjørelse. Det var sjelden eller aldri debatt om det.

Vår handelsforbindelse med Hellas

Før jeg kommer inn på de norske anklager i henhold til

menneskerettighetskonvensjonen av 4. november 1950, vil jeg gjerne trekke frem noen få spesifikke forhold som har betydning for er totalvurdering av vårt forhold til Hellas.

Det første forhold er vår handelsforbindelse med Hellas. Så vidt jeg skjønner et nokså stort flertall av vårt Storting og de påstander som er fremført og de krav som

er fremsatt, så har det vært et ønske å få brutt vår handelsforbindelse med Hellas. Jeg har ennå ikke sett eller hørt en anklager, en taler eller en skribent fortelle norske handelsfolk og arbeidere hva dette ville bety. Faktum burde man kunne fremstille. Kommentarene kan så enhver avgi senere. Vår handelsforbindelse med Hellas ser slik ut for de siste 10 år:

TABELL:

År	Import fra Norge Mill. kroner	Eksport til Norge Mill. kroner	Importoverskudd overfor Norge
1966	217,817	17,545	+ 200,272
1965	93,824	12,376	+ 81,448
1964	48,132	12,672	+ 35,460
1963	41,616	11,104	+ 30,512
1962	38,234	15,080	+ 23,154
1961	53,390	24,364	+ 29,026
1960	22,841	7,423	+ 15,418
1959	20,811	13,018	+ 7,793
1958	36,056	14,662	+ 21,394
1957	24,697	13,692	+ 11,005
	597,418	141,936	+ 455,482

Av dette vil fremgå at:

- a. Hellas kjøpte varer fra Norge i tidsperioden 1957 til 1967 for ca. kr. 600 000 000 — seks hundre millioner kroner.
- b. Hellas solgte varer til Norge i samme tidsrom for ca. kr. 140 000 000 — ethundrefirti millioner kroner.
- c. Hellas kjøpte således varer for ca. kr. 460 000 000 — firehundreseksti millioner kroner mer fra Norge enn Norge kjøpte av Hellas.
- d. Dersom handelsforbindelsen mellom Norge og Hellas avbrytes, må man regne med et valutatap og en innskrenkning i vår samhandel med andre på ca. en halv milliard kroner pr. 10 år.

Har De, fru Lionæs, noen gang fortalt Deres tilhørere dette? Har De fortalt arbeidere som hører på Dem, hva dette kan bety, og vet De hvilke industrier som ville bli rammet?

Dessuten melder det seg her et annet spørsmål eller annet problem. Når man ikke liker det politiske styresett i Hellas og heller ikke styresettet i Portugal, Spania, USA, Vest-Tyskland, Frankrike, Rhodesia, Syd-Afrika og mange andre steder, skal man da avbryte handelsforbindelsen med disse land også? Dersom så er tilfelle, har De noen gang tenkt over hva det ville bety for vår blotte eksistens?

Diplomati er kunsten å tale med fremmede stater uten krig, enten man liker dem eller ikke. Det er en besynderlig tanke at vi bare skulle ha forbindelse med folk som vi stemmer overens med, eller folk som styrer slik vi mener de burde styres.

Eftersom vi nå skal bryte forbindelsen med Hellas — fordi man i dette land nå har en regjering som angivelig skal ha kastet folk i fengsel uten lov og dom, hvorfor, fru Lionæs, har De ikke protestert mot f. eks. Sovjet-Samveldet, hvor millioner av mennesker i generasjoner har sittet i fengsel og fangeleire uten noen form for lov eller dom og i strid med de mest elementære menneskerettighetsregler?

Hva med den lovpriste solidaritet?

Det heter så ofte at arbeiderklassen må ofre noe. Den må være solidarisk med andre arbeiderklasser. Jeg kan forsikre Dem om at den norske arbeiderklasse ikke er solidarisk med noe annet enn sin egen lønningspose. Den solidaritet arbeiderklassen viser og har vist, har sjelden hatt noen betydning. I den tyske arbeiderklasse og de tyske arbeideres stemmesedler ville Adolf Hitler aldri ha kommet til makten i Tyskland. Fiksjonen om støtte fra industrien og de pengesterke er intet annet enn historisk vrøvl og en illusjon som det passet å servere. Var det solidaritet med soldater og konsentrasjonsfanger som fikk 300—400 000 norske arbeidere til frivillig å ta arbeide på tyske festningsanlegg under okkupasjonen?

Jeg har ofte hørt den usannhet fremført, at de norske arbeidere som frivillig arbeidet på tyske festningsanlegg, saboterte arbeidet. Jeg er en av dem som under krigens hadde den meget tvilsomme fornøynelse å forsøke å komme gjennom noen av disse festningsanlegg, og jeg kan forsikre Dem og alle

dette distrikt til 45 millioner mennesker som sultet.

«Ifølge en annen offisiell oppgave var de sultende i Volgadistriktet 20 å 25 millioner, i Kuban, Krim og tilstøtende strøk ved Svartehavet 3 å 4 millioner, i Ukraina 7 å 8 millioner mennesker.

Nansen opplyser: 1943 flykninger med et tog fra Kasan ved Volga til Polens grense tok tre måneder for å komme frem. 649 mennesker kom levende frem, 1 299 ble tilbake på veien. De døde ble kastet ut underveis.

Et annet eksempel: Et tog til Buzuluk kom aldri frem. Togbetjeningen og de fleste passasjerer sultet ihjel underveis.

I Saratov var barnedødeligheten på et barnehjem 30—40 pr. dag.

«På min reise så jeg på et hospital et dødt og et levende barn ligge i samme seng, og spurte sykepleiersken hvorfor ikke det døde barn ble ført bort. Nei, svarte hun, det skal ligge i fire timer før vi tar det bort. De er blitt så likegyldige overfor døden at

andre om at dersom den norske arbeider bygger like godt for sine kamerater som han gjorde for tyskerne, kommer hans kamerater til å bo godt i årene fremover.

(Forts. i neste nr.)

nasjonale hjelpearbeidere, eng, Røde Kors-østre, kvener, amerikanske og andre lands sykepleiersker kom til. Men da hadde Quisling og hans lille stab lenge kjempet på den ukrainske kirkegård om levende og døde.

Fra Jon Sørensens verk: Fridtjof Nansens saga henter jeg følgende:

«Innenfor Nansen-misjonens hjelpearbeide inntar det som kaptein Vidkun Quisling ledet i Ukraina en fremtredende plass. Nansen hadde særlig avtale med regjeringen i Ukraina. Hungerområdet i Ukraina var den sydlige del av landet, ca. 190 000 kvadratkilometer. Av befolkningen her, 16 millioner, var 2,5 millioner uten mat, dvs. uten brød eller annen normal føde. 2,5 millioner levde av surrogater, 3 millioner hadde noe, men ikke tilstrekkelig mat. Det vil si at minst 5 millioner ville omkomme hvis hjelp ikke kom. Det

virket overraskende at det skulle være hungersnød i dette så frodige land. I Moskva hadde de ikke mere kjennskap til forholdene nede i Ukraina enn at de meddelte Quisling da han i januar 1922 var på reise dit ned, at en halv million sultet i Ukraina. I virkeligheten var det allerede seks ganger så mange. Quisling dro ut på en ti dagers befarung. Det var, sier

sydlige Ukraina. Hertil kan føyes Krim, hvor også Nansen-misjonen arbeidet, men ikke gjennom Quisling.

Quisling var gjennom flere års opphold i Russland fortrinlig med russiske forhold og russisk språk. I løpet av kort tid orienterte han seg ved reiser og konferanser. Alt dagen etter at han var kommet til Kharov, begynner hans telegrammer å strømme ut til Moskva, Berlin og Genf, til Nansen. Hans telegrammer og rapporter er tallspekkede nødprop. Man kan sitte i timevis og bla dem igjennom, vi får beskjed om distrikt etter distrikt, tall og tall og tall. Hvor mange innbyggere, hvor mange i sult og nød, det er ofte mer enn halvparten, opp til 80 prosent av befolkningen, hvor mange dødsfall av sult, av kolera, av flekktyfus, kopper, malaria, fra måned til måned, antall av hester, kuer, sauer, griser i 1914, i 1921 og i 1922 osv.»

Man ser den enestående generalstabsoffiser i arbeide. Han leder krigen mot hungeren og døden, mot vanvidd og kanibalisme. Rolig og nøktern og inntent som en ladet dynamo.

«Et eksempel på hungersnødens tallkurver i hans distrikt: de begynner langsomt voksende, stiger fortere og fortere inntil nær toppen, da langsommere og langsomme-

Folkeforbunds-maktens side kunne ha stemtset hungersnøden i star

Men som han så engang, «politikernes hjerter er ofte harde og grusomme.» Virkningen av den slags hjerter fikk Quisling se nok av. Fra 12. februar til 17. mai, sto han med tomme hender. De politiske forhalingskunster i 1921 gav vinteren tid til å stenge vannveiene også i Ukraina. Da hjelp endelig kom lå hele landsbver døde og øde.»

Dette er ikke skrevet i Nansens bok nå, for anledningen, men uvilkarlig tenker man på Quisling nettopp nå i vår hjemlige farlige situasjon når en leser det.

Nansen ga ofte uttrykk for sin beundring og takknemlighet overfor Quislings dyktighet i administrasjonen av Nansen-misionens arbeide i Ukraina. «Jeg skulle ønske», skriver Nansen en gang, «at vi kunne vise vår påskjønnelse av Deres arbeide, men dessverre, som De vet, er det pengemidler det står på, jeg vet ennu ikke hvordan det stiller seg med det.» Det var i april 1922 Nansen skrev dette, midt i strevet for å dirigere forsendelsene til Quisling. «Vi gjør hva vi kan», skrev han, «for å skaffe også noe til Ukraina, hvor det i høy grad er påkrevet.»

«Ved alle hjelpeorganisa-

Nansen har ikke fått noen te i Norge. — Quisling heller ikke.

Kanskje har rottene også ødelagt de tusen statuetter som ble modellert av kunstnere, hvis liv Nansen og Quisling reddet — men jeg tror det ikke.

For Sentralkomiteen for den russiske regjering vedtok offisielt følgende: «Befolkningen i hungrende egne i Ukraina vil aldri glemme at den første appell om hjelp og den sannferdige fremstilling om virkeligheten her hos oss kom først fra Nansens representant, hans venn og landsmann kaptein Quisling.»

Dette er et avsnitt av en varmhjertig og ærlig hyldest- adresse til Quisling fra den ukrainske regjering — bestående av bolsjeviker.

Man kan finne den i revolusjonsmuseet i Moskva — hvor den henger like ved Churchills orde om å skjerpe blokaden mot Russland.»

Idag lager altså russerne og nordmennene en film om Nansen og hans innsats i hungerdistriktene — uten å nevne Quisling!

Arbitekt
HUSTAD
 Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern
 Telefon 55 61 29 — Oslo